

Национална Мрежа за Децата

Брой 88 • 17-13 октомври

*Избрахме ли на изборите децата? - кризата в Европа,
кризата в България и кризата в семейството*

СЪДЪРЖАНИЕ

НОВИНИ ОТ ОФИСА НА НМД

НМД и сътрудничеството с Франция

Среща за сътрудничеството между УНИЦЕФ и Правителството на Република България

НМД настоява за специално бюджетно перо за децата

НМД подкрепя Сръбската мрежа за децата

НОВИНИ ОТ ЧЛЕНОВЕТЕ И ДРУГИ ОРГАНИЗАЦИИ

Фондация „Сийдър“ събра 155 000 евро на благотворителен бал

Бъдещето на приемната грижа в Стара Загора е неясно

Завръщане у дома от дома

Дейността на асоциация „Деметра“ за месец ноември

Стара книжка дари – детенце усмихнати

ИНСТИТУЦИИ И ДЕЦА В БЪЛГАРИЯ

Орязват болнични, майчински и пари за безработица

Национална стратегия за деинституционализация на децата

Общините искат още 50 млн. лв. за училища и детски градини

ПОЛИТИКИТЕ ЗА ДЕЦА В ЕВРОПА

Комисар Джон Дали: "Да защитим младите хора от вредите, свързани с употребата на алкохол"

Доклад за самоубийствата сред децата

Михаела Попова
social@nmd.bg

София 1202
ул. Цар Симеон №55, ет. 2
тел./факс: 02/9888207
www.nmd.bg

Избрахме ли на изборите децата? – кризата в Европа, кризата в България и кризата в семейството

Ние от Националната мрежа за децата поздравяваме спечелилите на тези избори. Честито на новите кметове, общински съветници и разбира се, честито на новия Президент и Вицепрезидент! Успех на всички победители и поздравления за тези, които бяха победени, защото те взеха участие в практикуването на демокрация в страната ни. Повреме на предизборните дебати и в своите следизборни коментари политиците говореха за

макроикономическите показатели, за инфраструктурните проекти, за Европа, за бизнеса, за бюджета. Когато ставаше дума за хората, за семействата, за децата обаче в техните речи се прокрадваха клиширани послания, изпълнени с политически лозунги. Лозунги, които по-скоро показват, че днес магистралите, бюджетът и запълването на дефицита остават приоритет за работа. Безспорно тази задача е изключително важна, но да не забравяме, че политиците се избират от хората, а хората трябва да виждат какво е усилието на политиците, за да направят живота им по-добър.

Очакваме от президента на Република България да съдейства за по-голяма подкрепа към семействата и преустановяване на наказващите политики спрямо тях. Защото санкциите не работят, те не възпитават, напротив - те унижават и задълбочават кризата в семейството. Санкциониращият подход не е европейски и цивилизован подход. Допълнителната глоба не подкрепя, а само обезсилва още повече. Цивилизованият подход е точно в обратната посока: финансова подкрепа, съчетана с конкретни мерки, които трябва да се предприемат.

Очакваме от президента да съдейства за модернизирание на българското образование, защото българското образование трябва да създава свободни и конкурентноспособни хора.

Бихме искали президентът да води дебати и да насърчава държавните институции да изкореняват детската бедност и минимизират детската смъртност, която понастоящем, в някои части на страната, заема африкански размери.

Уважаеми г-н Президент, много бихме искали да видим баланс между инфраструктурата и хората, въпреки предварително декларираните намерения.

Ние от Националната мрежа за децата призоваваме и новоизбраните кметове и общински съветници да действат открито и решително по проблемите на децата и семействата в техните общини. Кметовете са тези, които са най-близо до хората и именно кметовете, дори и чрез своите инфраструктурни проекти, са в състояние да повлияят върху правата и благосъстоянието на децата. Ние призоваваме българските общини да станат приятели на децата (<http://www.unicef.bg/bg/projects/obstina-priyatel-na-deteto>), защото децата имат нужда от честна политика, от политика, която държи във фокус обществения, а не частния интерес.

Уважаеми кметове, бъдете приятели на децата, защото те и техните семейства са не само ваши избиратели, те са хората, които развиват и ще развиват вашата общност.

Призоваваме местните власти да работят активно и в дух на партньорство с гражданските организации защото те са част от местния социален капитал, който трябва да бъде впрегнат в подобряване на качеството на живот на хората. Конфликтите, разединението или съревнованието в тези взаимоотношения по-скоро увреждат, отколкото помагат, а ние гражданите сме тук, за да работим за добруването на нацията ни!

Още веднъж честито на всички ни!

Национална мрежа за децата

Новини от офиса на НМД

• НМД и сътрудничеството с Посолството на република Франция в България

На 18 октомври Георги Богданов и Мария Брестничка се срещнаха с Мариама Диало, аташе за сътрудничеството по правата на детето за България, Румъния и Молдова на Френското посолство. Мариама Диало е на този пост от септември 2011 на мястото на Мари Колет Лалир, чийто мандат изтече пред август. Срещата имаше за цел да запознае госпожица Диало със дейностите на НМД и да обсъди възможностите за сътрудничество.

НМД поддържа традиционно добри отношения с Посолството на република Франция в България – първоначално в рамките на програма ПРОКОПИЛ, а след това и извън нея. Френският институт припознава НМД като ценен източник на информация за децата и семействата в България, а Френското посолство периодично подкрепя организационни членове на Мрежата.

• Проведе се среща за сътрудничеството между УНИЦЕФ и Правителството на Република България

На 27 октомври, УНИЦЕФ-България проведе среща за партньорски преглед на програмата за сътрудничество между УНИЦЕФ и Правителството на Република България за 2010-2012 г. На срещата бяха представени напредъка и резултатите от изпълнението на програмата. Социалният министър Тотю Младенов, зам.-министрите Валентина Симеонова и Даниела Машева и Надя Шабани изразиха

удовлетворението си от партньорството с УНИЦЕФ. Зам.-министърът на правосъдието обяви, че е в процес на разработване План за действие по концепцията за реформа в

системата за правосъдие за деца, който се очаква да бъде готов към края на месец ноември. Г-жа Машева съобщи още, че до седмица предстои НС да приеме законопроект за ратифициране на Конвенцията от Ланзароте. На срещата бяха представени и резултатите от ситуационен анализ „Децата и жените в България през 2011 г.". Стана ясно, че в следващия програмен период УНИЦЕФ ще работи приоритетно по темите деца в институции, деца с увреждания и ромски деца, а фокусът на работа ще бъде върху най-малките. В четири работни групи, в които участваха и представители на организации от НМД и от секретариата, бяха обсъдени възможните приоритети за нова програма за страната.

• НМД настоява за специално бюджетно перо за децата

В ЕС текат обсъждания за приемане на многогодишна финансова рамка на ЕС 2014-2020. В тази връзка Национална мрежа за децата изпрати до отговорни министри отворено писмо с набор от препоръки във връзка с Бюджет 2020. Препоръките са разработени от Eurochild в позиция на европейската мрежа, която беше преведена и изпратена заедно с отвореното писмо. Идентифицирани са 8 приоритета от гледна точка на благосъстоянието и правата на децата относно следващия бюджет на ЕС: изрично упоменаване на правата на децата в бюджета и широко застъпване на темата във всички политики на ЕС; създаване на специално бюджетно перо за децата; фокусиране на бюджета върху борбата с бедността и социалното изключване; признаване на ролята на организациите на гражданското общество и залагане на средства за тяхната устойчивост; подкрепа на ранното детско образование и грижа от структурните фондове; финансиране от страна на ЕС за деинституционализация; насочване на европейските структурни фондове към най-нуждаещите се; по-усилено въвличане на гражданското общество в разпределянето на структурните фондове на национално ниво.

• НМД подкрепя на Сръбската мрежа за децата

На 28 октомври, петък, Национална мрежа за децата беше посетена от колеги от Мрежата за децата в Сърбия. Сръбската мрежа за децата все още прави първите си стъпки и колегите направиха посещение на българската мрежа, за да се запознаят по-подробно с мрежовия начин на работа, успехите и предизвикателствата, които се изправят пред мрежите. Бяха обсъдени и възможностите за сътрудничество между двете мрежи на регионално ниво.

Новини от членовете и от други организации

• [Фондация „Сийдър” събра 155 000 евро на благотворителен бал](#)

Средствата от бала ще подкрепят социалната интеграция на деца и младежи с интелектуални затруднения 155 000 евро събра на шестия си годишен благотворителен бал, който се проведе в “Кемпински хотел Зографски” на 29 октомври, фондация “Сийдър”. Над 300 представители на големия бизнес в България участваха в събитието. На бала присъстваха представители на Американското и Южноафриканското посолства, както и актрисата Биляна Петринска.

Инициативата е основният източник на финансиране за услугите на Фондацията, която подкрепя процеса на деинституционализация в страната.

- [Бъдещето на приемната грижа в Стара Загора е неясно](#)

Интервю с Диана Димова, изпълнителен директор на сдружение "Самаряни"

- Госпожо Димова, от Община Стара Загора не са заявили официално интерес да се включат в проекта „Приеми ме“ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“. Какво се случва сега с приемната грижа в Стара Загора?

- Ние имахме няколко срещи с представители на Община Стара Загора по повод проекта „Приеми ме“.

[Завръщане у дома от дома](#)

На 27 септември беше представен проект "Завръщане у дома от дома". Проектът се изпълнява от Нов български университет (НБУ) и цели обмен на информация и експертиза

на централно и местно ниво в подкрепа на процеса на деинституционализация. Проектът е подкрепен от българското правителство и финансиран от Фондация „Оук“. Проектът, ще се реализира от НБУ за период от три години

- **Дейността на асоциация „Деметра“ за месец ноември**

1. *Предстоящи събития за млади хора:*

- През Месец Ноември 2011 година, предстои изработването и публикуването азпространението на 5 брой от Младежки бюлетин на град Бургас.

- Екип от Асоциация Деметра провежда интервюта и анкети с млади хора от регион Бургас за проучване на нагласите и информацията, която младежите имат относно Домашното насилие.

2. Развитие на *проекта* "Умения за успешна социална интеграция след институционална грижа", финансиран от Фондация ОАК и фондация Велукс

3. Развитие на *проекта*: „Повишаване ефективността на НПО за справяне с обществено значим проблем, чрез предоставяне на комплексни грижи за пострадали от домашно насилие и стартиране на обучителни програми за превенция на насилието сред младите хора“, финансиран от Министерството на Правосъдието

[Национална Инициатива „Дарете час“ 2011г.](#)

[„Стара книжка дари – детенце усмихни“](#)

Националният алианс за работа с доброволци-Пловдив организира в своята национална мрежа от добро вочески центрове в България инициатива „Дарете

час“, която ще протече под мотото „Стара книжка дари-детенце усмихни“. Основната идея за провеждането ѝ е свързана с популяризиране на доброволчеството и дарителството в подкрепа на разрешаването на значими за обществото проблеми и каузи.

Институциите и децата в България

- [Орязват болнични, майчински и пари за безработица](#)

Болничните, майчинските и обезщетенията за безработица ще бъдат орязани догодина чрез увеличаване на базата, от

която се изчисляват и включване на по-стари и по-ниски доходи. Това показват новите регламенти, предвидени в Закона за бюджета за държавно обществено осигуряване.

Национална мрежа за децата намира тези по същество антикризисни мерки за напълно противоречащи на ангажиментите за борба с бедността и политиките по насърчаване на раждаемостта. Новите регламенти ще лишат голям брой майки от възможността да получават достойно и адекватно обезщетение за майчинство, а на всички, които отговарят на условията ще бъдат изплащани обезщетения в намален размер.

- [Одобрен е мониторинговия доклад за изпълнението на плана за действие по националната стратегия за деинституционализация на децата](#)

Правителството одобри внесения от министъра по управление на средствата от Европейския съюз Томислав Дончев Мониторингов доклад за изпълнението на Плана за действие по Националната стратегия „Визия за деинституционализация на децата в Република България“. Докладът отчита дейността в периода ноември 2010 г. – юни 2011 г. на създадената Междуведомствена работна група, която координира и контролира изпълнението на Плана за действие на високо политическо ниво. В доклада е анализиран ходът на първия проект за деинституционализация, насочен към извеждане от домовете на децата с увреждания и осигуряване на качествени грижи за тях.

- [Общините искат още 50 млн. лв. за училища и детски градини](#)

Общините искат от държавата допълнително около 50 млн. лв., по-голямата част от които ще отидат за издръжка на децата. Това съобщи изпълнителният директор на сдружението на общините Гинка Чавдарова пред „Медиапул“. Като цяло бюджетите на общините за 2012 г. остават в същите размери като тазгодишните. Трансферът от държавата догодина ще е почти без промяна – 2.143 млрд. лв., или ръст от 6.8 млн. лв. Половината от тази сума – над 1.2 млрд. лв., отива за общинските училища. Освен за образование допълнителните средства ще се насочат още за здравеопазване и култура. Общините обаче настояват да се отпуснат повече средства за храна, спорт, здравеопазване и извънкласни занимания.

Политиките за деца в Европа

- [Комисар Джон Дали: "Да защитим младите хора от вредите, свързани с употребата на алкохол"](#)

На 19 октомври европейският комисар по здравеопазване и защита на потребителите Джон Дали се обърна към деветото пленарно заседание на Европейския форум за алкохол и здраве в Брюксел.

Членовете на форума са над 60 индустриални и търговски асоциации, както и неправителствени организации, ангажирани с намаляване на вредите от алкохола. Комисар Дали призова индустрията, гражданското общество и работещите в сферата на публичното здравеопазване да положат повече усилия при изграждане на защитата на младите хора от вредите, свързани с употребата на алкохол. Европа е регионът с най-тежък проблем с алкохола в света. 9 милиона деца и младежи са отглеждани в семейства, в които поне единият родител е алкохолик.

Според най-новите европейски проучвания половината от децата в училище, на възраст от 15 до 16 години са пили алкохол през последния месец, въпреки че в повечето страни от ЕС минималната възраст за употреба на алкохол е 18 г.

Джон Дали засегна и темата за негативното влияние на рекламите и маркетинг стратегиите, свързани с алкохол.

Доклад за самоубийствата сред децата

- [Доклад за самоубийствата сред децата](#)

На 29 септември докладът на невропсихиатъра Boris Cyrulnik относно самоубийството бе представен пред френското правителство. Самоубийството е втората най-често срещана причина за смъртта сред младите хора на възраст между 15-24 годишна възраст. Въпреки това този проблем рядко бива обсъждан. Абсолютната стойност на самоубилите се деца на пръв поглед не е шокиращо висока, споделя Cyrulnik . Но също така психиатърът предупреждава, че този показател отразява само очевидните случаи, като същевременно пропуска „инцидентите“ в графа "случайните смъртни случаи". За разлика от юношите, при които могат да бъдат забелязани предупредителни сигнали като изолация, депресия и агресия, при по-малките деца ситуацията е по-трудна за анализиране.

По отношение на бдителността невропсихиатърът подчертава решаващата роля на училището. Когато обстановката в училище е стресираща, малчуганите развиват психологични проблеми поради напрежението,

Децата и семействата в медиите

- [Приятелите събират пари за операция с изложба](#)

Връстници събраха картините си в първа обща изложба в Кюстендил. 14-годишните Станислава Ризова-Съни и Александър Ангелов са ученици в Езиковата гимназия. Идеята за експозицията дошла от момичето, което искало да помогне за набиране на средства за лечение на приятеля си. Сашко се нуждае от операция в Израел. Лечението му е продължително, той страда от форма на мускулна дистрофия.

- [Подготвят младежи с увреждания как да станат добри родители](#)

Проект „Бъдещи родители“ бе изпълнен през последните седем месеца от Сдружение „Гаврош“. В него се включили осем младежи и девойки, ползващи услугите на защитени жилища за младежи. Основната цел на проекта е участниците да бъдат подготвени за бъдещо родителстване и поемане на семейни отговорности, обясниха от сдружението.

- [Деца хранят връстници](#)

Акция за набиране на средства за топъл обяд на социално слаби деца стартираха доброволци на БЧК. Касичките за дарения са поставени в 16 училища, където червеноръстката организация има най-много членове. Децата отделяли част от стотинките си за закуска, за да дадат своята лепта за благородната инициатива. До момента са събрани 2000 лева.

Възможности за финансиране

- МОМН набира проекти по програма за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ ["Реинтеграция на отпаднали ученици в образователната система"](#). Операцията е на обща стойност 7 000 000 лева.

Краен срок: 16 януари 2012 г.

- МОМН набира проекти по програма за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ ["Образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства"](#). Приемането на проектни предложения ще бъде без ограничения в срока на действие на схемата.

- [„Да направим училището привлекателно за младите хора“](#). Максималният бюджет на безвъзмездната финансова помощ по настоящата процедура за целия програмен период е в размер на 100 000 000 лв.

Краен срок: 5 декември 2011 г.